

Република Србија
Прекрајни суд у Београду
62 Пр.бр.161053/16
Дана: 20.10.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРЕКРАЈНИ СУД У БЕОГРАДУ, судија Бранка Живковић, као судија појединац у прекрајном поступку против окр.Клинике за психијатријске болести "Др Лаза Лазаревић", као правног лица и окр.Славице Ђукић-Дејановић из , као одговорног лица у правном лицу, због прекраја из члана 57 став 1 тачка 5 Закона о заштити података о личности и члана 57 став 1 тачка 11 Закона о заштити података о личности, а на основу члана 100 става 1, 102 став 1, 103, 246, 249 Закона о прекрајима, као и члана 50 Закона о прекрајима, доноси дана 20.10.2017. године, следећу:

ПРЕСУДУ

1.ОКР. Клиника за психијатријске болести "Др Лаза Лазаревић", са седиштем у Београду улица Вишеградска број 26, ПИБ 101994801, матични број 7035683, као правно лице,

2.ОКР: СЛАВИЦА ЂУКИЋ-ДЕЈАНОВИЋ, од оца рођена . године у , са матичним бројем по занимању доктор медицине, са станом у улица , као одговорно лице у правном лицу,

Одговорни су

1.Зато што су дана 20.11.2015.године, извршили обраду нарочито осетљивих података о личности пацијента окривљеног правног лица и то података о његовом здравственом стању садржаних у документу заведеног код окривљеног правног лица под бројем од 20.11.2015.године, у периоду његовог лечења и дијагнозама, на тај начин што су документ доставили Министарству здравља - министру без правног основа - законског овлашћења или пристанка лица на које се подаци односе,

- чиме су учинили прекрај:
- правно лице из члана 57 став 1 тачка 5 Закона о заштити података о личности,
- окр.одговорно лице из члана 57 став 1 тачка 5 у вези става 3 Закона о заштити података о личности.

2.Достављање из претходне тачке извршили су путем електронске поште коришћењем небезбедне адресе и без примене техничких мера заштите података личности јер су требали да преузму организационе и техничке мере заштите података о личностима у складу са утврђеним стандардима и поступцима који су потребни да би

се исти подаци заштитили од губитнак, уништења, недопуштеног приступа, промене објављивање и сваке друге злоупотребе,

- чиме су учинили прекрај:

-правно лице из члана 57 став 1 тачка 11 Закона о заштити података о личности,

-окр.одговорно лице из члана 57 став 1 тачка 11 у вези става 3 Закона о заштити података о личности.

па се на основу наведеног законског прописа и члана 50 Закона о прекрајима, окривљенима изриче

О П О М Е Н А

ОБАВЕЗУЈУ СЕ окривљени правно лице и окр.одговорно лице да на име трошкова прекрајног поступка плати паушални износ од по 1.200,00 (хиљадудвостотине) динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, а на основу члана 140 и 141 став 1 Закона о прекрајима.

О б р а з л о ж е њ е

По захтеву РС, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, број 164-00-00836/2015-07 од 23.12.2015.године, покренут је прекрајни поступак против окр. Клинике за психијатријске болести "Др Лаза Лазаревић", као правног лица и окр.Славиће Ђукић-Дејановић из , као одговорног лица у правном лицу, због прекраја из члана 57 став 1 тачка 5 Закона о заштити података о личности и члана 57 став 1 тачка 11 Закона о заштити података о личности, а на начин како је то описано у изреци пресуде.

У току поступка окривљени су доставили заједничку писану одрану у којој су оспоравали извршење прекраја наведени да писани допис тј.електронска порука дана 20.11.2015.године, није достављена Министарству здравља - кабинету министра без правног основа, нити у форми упитног захтева (да ли је лице лечено у њиховој клиници, ако јесте колико пута у ком периоду са којом дијагнозом, те је потребно те податке одмах доставити) него у форми већ познате информације коју кабинет министра има и то не само име и презиме, већ и ЈМБГ пацијента. Такође захтев није био у форми "да ли је" већ се види да је то чињеница и информација која је позната кабинету министра да се исти лечио у клиници и да се ради о лицу са менталним сметњама.Из тих разлога је допис са захтевом да се хитно доставе подаци о томе када је именовани лечен у клиници и са којим дијагнозама потпуно оправдано схваћен у клиници као провера података и документације од стране Министарства здравља у функцији покретања поступка вршења надзора над радом клинике по основу ванредне провере квалитета стручног рада по захтеву овлашћених подносилаца у складу са одредбама Закона о здравственој заштити.Такође су истакли да нису тачни наводи из захтева да правни основ за достављање података о здравственом стању пацијента не могу бити одредбе Закона о здравственој заштити, Закона о заштити лица са менталним сметњама и Закона о правима пацијената којима је прописано да Министарство здравља врши надзор над применом тих Закона.Наводи подносиоца у захтеву да Министарство здравља врши надзор над радом здравствених установа искључиво преко здравствених инспектора нису тачни у целости јер Министарство здравља врши и друге директне законске облике и врсте надзора, сем инспекцијског надзора.Тачније одредбама члана 243 став 1 Закона о здравственој заштити прописано је да се надзор над радом здравствених установа врши као надзор над законитошћу рада, као и

инспекцијски надзор. Такође су истакли да се одредбама члана 208 до 212 Закона о здравственој заштити регулише и утврђује посебна врста директног надзора од стране Министарства здравља, независна од инспекцијског надзора под називом "спољна провера квалитета стручног рада", и она се врши као редовна и ванредна и њу врше стручни надзорници са лица надзорника које утврђује министар из реда истакнутих стручњака, а на предлог надлежне коморе. Имајући у виду да се ванредна провера квалитета стручног рада од стране Министарства здравља спроводи на захтев овлашћених предлагача из члана 208 став 3 закона о здравственој заштити, те да је Министарство у обавези да прво размотри захтев и о утврђеним чињеницама обавести подносиоца захтева сходно одредбама члана 208 став 4 истог Закона. То даље значи да Министарство здравља у поступку разматрања захтева, а пре доношења одлуке о вршењу ванредног стручног надзора прикупља податке и медицинску документацију од здравствене установе ради процене да ли има елемената и услова за покретање поступка ванредне провере квалитета стручног рада и именовање тима стручних надзорника. То је, такође, правни основ и законско овлашћење за директно тражење података, информација и документације здравствене установе, који Повереник не помиње у свом захтеву за покретање прекршајног поступка. Управо тако је од стране клинике, сасвим оправдано схваћен захтев и допис кабинета министра тј. да се ради о претходном прикупљању података, по захтеву неког од предложених предлагача, ради процене да ли има основа и елемената за покретање поступка ванредне провере квалитета стручног рада и именовање тима стручних надзорника јер је Министар здравља да би одредио и навео да је сврха прикупљање података о пацијенту вршење ванредне провере квалитета стручног рада мора претходно на основу прикупљених информација и података од стране здравствене установе, да одлучи има ли места покретању поступка надзора и тек тада је уствари дефинисана сврха због које су информације и подаци о пацијенту тражени. Из свега изложеног призилази да окривљени нису повредили ни једну одредбу Закона о здравственој заштити, Закона о заштити лица са менталним сметњама и Закона о правима пацијената, а што би био правни основ за прекршајну одговорност по одредбама Закона о заштити података о личности, јер поступајући у свему по одредбама горе наведених здравствених прописа нису никако могли повредити одредбе ЗЗПЛ на које се Повереник позива. Такође су оспорили наводе из тачка 2. захтева за покретање прекршајног поступка и то да је достављање информације и података вршено путем електронске поште, коришћењем небезбедне адресе и без примене техничких мера заштите података личности јер су подаци и информације које се шаљу заштићени од губитка, уништења, недопуштеног приступа, промене и сваке друге злоупотребе на тај начин што се мејлови шаљу путем ССЛ криптована података преко њиховог PROXY сервера који представља заштитни зид ка интернет мрежи. На тај начин је заштићена комуникација између Клинике и кабинета министра тако да да неовлашћено лице није могло имати приступ, ни увид у садржај електронске поште. Из свега изложеног сматрају да је захтев за покретање прекршајног поступка неоснован у целости.

На наводе одбране окривљених писаним поднеском изјаснио се подносилац захтева-Повереник у коме је употпуности оспорио наводе одбране из следећих разлога:

став окривљених да су допис кабинета министра здравља којим је тражено достављање података о пацијенту оправдано схватили као претходно прикупљање информација и података по захтеву неког од овлашћених предлагача спољне провере квалитета стручног рада окривљеног правног лица те да је постојао правни основ је чињенично и правно неутемељен и неоснован. У поступку надзора коју је спровео Повереник несумњиво је утврђено да је електронска порука послата са адресе електронске поште kabinet@zdravlje.gov.rs на адресу електронске поште окривљеног правног лица drlazal@eunet.rs дана 20.11.2015. године, у 11,45 часова,

повојом које је окривљено правно лице кабинету Министра здравља истог дана доставило податке о здравственом стању свог пацијента несадржи наводе да кабинет Министра здравља тражи те податке у сврху вршења надзора, нити било какво друго одређење сврхе у коју се тражи достављање тих података. Као доказ приложена је одштампана електронска порука послата како је наведено. Из наведеног не постоји основ за закључак да је кабинет Министра здравља тражио предметне податке у сврху вршења надзора, а тиме ни за примену одредби Закона о здравственој заштити, нити било код другог закона као правног основа за такво достављање података о личности. Окривљено правно лице није овлашћено да произвољно без чињеничног основа изводи закључак о сврси за коју неко од њега захтева достављање података о личности његових пацијената па макар то било и министарство здравља а посебно података о њиховом здравственом стању обзиром да ови подаци представљају нарочито осетљиве податке о личности који се у складу са чланом 16 став 2 Закона о заштити података о личности могу обрађивати без пристанка лица на које се односе само када је то законом прописано. Сходно наведеном свака обрада података без пристанка лица на које се исти односе, а уколико није законом прописано сматра се недозвољена као што је случај са обрадом података о здравственом стању пацијента поводом којег је и Повереник поднео захтев за покретање прекршајног поступка. У прилог овом ставу Повереника говоре и наводи из Одговора на упозорење који је окривљено правно лице доставило Поверенику поводом Упозорења Повереника број 164-00-00836/2015-07 од 23.12.2015. године, упућеном окривљеном правном лицу због недозвољене обраде података о личности. У наведеном Одговору на Упозорење који је потписала проф. др Славица Ђукић Дејановић наводи се да је Стручни колегијум окривљеног правног лица закључио да се Министру здравља упути допис са молбом у складу са наводима из тог Упозорења Повереника, да се у будуће подаци достављају личним достављањем у затвореној коверти Министарству здравља и кабинету министра, на основу претходно добијеног јасног, прецизног захтева за достављање нарочито осетљивих података о личности са навођењем сврхе због којих се тражи достављање, без обзира на начин пријема захтева, као и да ће обавештење бити упућено и МУП-у, да ће подаци о пациентима окривљеног правног лица као нарочито осетљиви подаци о личности давати уз јасно наведене разлоге, сврху, правни однос за њихову обраду у затвореној коверти препорученом пошиљком или личним достављањем. У списе предмета достављени су наведени акти. Такође су навели да је у поступку надзора утврђено да је електронска порука послата са адресе електронске поште kabinet@zdravlje.gov.rs на адресу електронске поште окривљеног правног лица drlazal@eunet.rs поводом које је окривљено правно лице и доставило кабинету министра здравља податке, није била снабдевена квалификованим електронским потписом и не садржи чак ни име, презиме и својство лица које у име државног органа тражи достављање података. Окривљено правно лице је користило наведену адресу електронске поште која за обављање електронске комуникације користи сервер који није у државини и под контролом руковаоца и наведени подаци су достављани у PDF формату без заштите истог путем приступне шифре или енкрипције, тако да истим подацима може приступити свако ко дође у посед тог документа. Такође су у списе предмета достављени наведени документи. Из свега произилази да окривљено правно лице није предузело потребне мере да заштити податке од могућих злоупотреба приликом достављања истих електронском поштом и као прилог томе говори и Одговор на Упозорење који је окривљено правно лице доставило Поверенику.

Изјашење подносиоца захтева на наводе одбране окривљених достављено је окривљенима дана 29.06.2017. године ради упознавања и изјашњења али се окривљени на исти нису даље изјашњавали.

Приликом одлучивања судија је ценила све изведене доказе како појединачно тако и у узајамној вези, писану одбрану окривљених који су оспоравали извршење прекршаја, као и наводе подносиоца захтева који су у списе предмета доставили и све доказе у прилог својих навода и захтева за покретање прекршајног поступка, па је на основу свега изложеног и увида у списе предмета нарочито приложених доказа на неумјив начин утврђено да су окривљени поступили противно члану 16 став 1 и 2 Закона о заштити података о личности и тиме учинили прекршаје окр.правно лице из члана 57 став 1 тачка 5 истог Закона као и окр.одговорно лице прекршај из члана 57 став 1 тачка 5 у вези става 3 истог Закона, као и да су поступили противно одредби члана 47 став 2 закона о заштити података о личности и тиме учинили прекршаје окр.правно лице из члана 57 став 1 тачка 11 истог Закона као и окр.одговорно лице прекршај из члана 57 став 1 тачка 11 у вези става 3 истог Закона, за које су оглашени одговорним.

Сходно одредби члана 27 става 1 Закона о прекршајима правно лице је одговорно за прекршај учињен радњом или пропуштањем дужног надзора органа управљања или одговорног лица или радњом другог лица које је у време извршења прекршаја било овлашћено да поступа у име правног лица.

Према оцени Суда за прекршајну одговорност довољан је и нехат учиниоца сходно члану 20 Закона о прекршајима, јер је окривљена била свесна да услед њеног чињења или нечињења може наступити забрањена последица, али је олако држала да је може спречити односно да она неће наступити, па пошто судија није нашла околности које би искључиле прекршајну одговорност окривљене за учињени прекршај, огласила је одговорном као у изреци пресуде, јер су испуњени сви услови прописани чланом 249

Закона о прекршајима.

Приликом одлучивања о казни судија је уместо прописане новчане казане предвиђене овим законом на основу члана 50 Закона о прекршајима, окривљенима је за учињене прекршаје изрецима опомену јер постоје околности које у знатној мери умањују одговорност окривљених, а то је чињеница да су сматрали да тржене податке дају на захтев ресорног Министарства здравља, те да су подаци заштићени, а без намере да тражене податке чине доступним широм кругу неовлашћених лица, као и да су учиниоци и пре покретања прекршајног поступка предузели мере за отклањање последице извршеног прекршаја, па се може очекивати да ће се у будуће клонити вршења прекршаја и без изрицања законом предвиђене новчане казне.

Такође судија је имала у виду чињенице које се односе на материјалне и породичне прилике окривљеног одговорног лица, и материјални положај правног лица и околности да се ради о важној здравственој установи, као и чињеницу да до сада нису прекршајно кажњавани, па на основу свега наведеног судија сматра да ће се у будуће и без изрицања казне клонити вршења оваквих и сличних прекршаја, као и да ће се изреченом опоменом постићи општа сврха прекршајних санкција предвиђена чланом 5 став 2 Закона о прекршајима, као и сврха кажњавања прописана чланом 33 став 2 истог Закона, те да се основано може очекивати да ће изречена казна изразити друштвени прекор учиниоцу због извршеног прекршаја и да ће утицати на њих и сва остала лица да у будуће не чини прекршаје.

Одлука о трошковима прекршајног поступка донета је применом члана 140 и 141 став 1 Закона о прекршајима, при чему је судија ценила сложеност и дужину трајања поступка и имовно стање окривљеног правног лица, као и окривљеног одговорног лица, а на основу члана 27 став 2 Правилника о накнади трошкова у судским поступцима.

Пеука о правном леку: Против ове пресуде, на основу члана 258 Закона о прекршајима, може се изјавити жалба Прекршајном апелационом суду у Београду у року од 8 /осам/ дана од дана пријема отповака пресуде, а преко Прекршајног суда у Београду, на адресу Устаничка број 14. Жалба се може предати у писменој форми,

непосредно или упутити поштом препоручено на адресу Београд, Устаничка број 14.
Прекрајном суду у Београду, тако што се жалба таксира судским таксеним маркама у
износу од 900,00(деветстотине)динара које морају бити залепљене на поднеску жалбе.

Прекрајни суд у Београду, 62 Пр.бр.161053/16 дана 20.10.2017. године.

СУДИЈА
Бранка Живковић

www.cins.rs